

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Reseberättelse Italien – Studieresa Projekt BlåljUS

31 maj - 7 juni 2018, Novara, Italien

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
(MSB) Enhet: 155

Text: Carl-Oscar Jonson, Katastrofmedicinskt centrum
Tryck: DanagårdLiTHO

Publ nr: MSB1652 - november 2020

Förord

Denna rapport är skriven inom ramen för Projekt BlåljUS - Blåjusaktörer i
UtbildningsSamverkan av:

Carl-Oscar Jonson, Katastrofmedicinskt centrum

Projekt BlåljUS är finansierat av EU:s fond för inre säkerhet, ISF

Innehåll

STUDIEBESÖK NOVARA, ITALIEN	5
Deltagare.....	5
Program.....	6
Resultat	7
BlåljUS AP2-workshop	7
Studiebesök	7
Sammanfattning.....	9

Studiebesök Novara, Italien

Projektpartnern Katastrofmedicinskt centrum har ett historiskt samarbete med European Master in Disaster Medicine (<http://www.dismedmaster.com/>) och var en av de grundande organisationerna som årligen samlar studenter inom medicin och folkhälsa från hela världen för att studera katastrofmedicin. Utbildningen genomförs huvudsakligen på distans, med två veckor internat där internationella experter samlas för att undervisa studenterna i olika aspekter av katastrofmedicin. KMC ansvarar för kursmodulen om vuxenpedagogik och simulering både under distansdelen av utbildningen och under en av dagarna på internatveckorna.

Inför 2018-kursen tog projektledningen för projekt BlåljUS kontakt med EMDM för att undersöka möjligheterna att dels genomföra en av BlåljUS-projektets workshops tillsammans med kursdeltagarna samt genom kursledningens nätverk får möjlighet att genomföra studiebesök hos italienska blåljusaktörer. Kursledningen var mycket positiv till detta och pekade ut kontaktpersoner för projekt BlåljUS som hjälpte till att sätta samman ett program. I denna rapport summeras de aktiviteter som studiebesöket innehöll och lärdomar från dessa.

Deltagare

Stefan Isaksson, MSB Revinge

Lynn Ranåker Räddningstjänsten Syd

Carl-Oscar Jonson, KMC

Henrik Lidberg, KMC

Erik Prytz, KMC

Program

31 maj

Carl-Oscar, Henrik, Erik reser till European Master in Disaster Medicine Residential Course, Novara Italien. <http://www.dismedmaster.com/>. Boende på Hotel Novarello Resort & Spa. Via Dante Graziosi, 1 - Ingresso Gate 3 28060 Granozzo con Monticello (Novara) Italia

1 juni

Carl-Oscar, Erik och Henrik Lidberg genomför BlåljUS AP2-workshop med studenter från European Master in Disaster Medicine Residential Course. 9.00-11.30 respektive 13.00-15.30

2 juni

Schemafri dag (helg)

3 juni

Schemafri dag (helg)

Stefan och Lynn reser till Novara.

4 juni

Studiebesök

08.00 - 09.30 Departure by car from Novara, heading for the Mass Casualty Incident unit in Saluzzo

09.30 - 11.30 Tour of the center and meeting with the management

11.30 - 13.00 Lunch and transportation to Turin

13.00 - 15.00 Tour of EMS dispatch center and meeting with the management

15.30 - 17.00 Visit to the helicopter base (cancelled due to emergency)

5 juni

Studiebesök

09.00 - 12.00 Tour of the field exercise ground and meetings with organizing staff

14.00-15.30 BlåljUS AP2+3 meeting

6 juni

17.00 - 24.00 Field exercise observation and VIP tour

7 juni

Hemresa

Resultat

BlåljUS AP2-workshop

Projekgruppen genomförde under en heldag den workshop som tidigare tagits fram på svenska på engelska för de två studentgrupper som läste European Master in Disaster Medicine 2018 tillsammans med ett övningsmoment i Emergo Train System som övriga lärare från KMC ledde. Workshopen genomfördes i huvudsak på samma sätt som i Sverige. Deltagarna var samtliga från hälso- och sjukvårdssektorn hade en väldigt heterogen sammansättning utifrån erfarenhet och kulturell bakgrund vilket genererade flertalet kompletterande perspektiv till de resultat som kommit fram i Sverige.

Studiebesök

Mass Casualty Incident unit and dispatch center in Saluzzo

I Saluzzo besöktes en medicinsk dispatch-central som dessutom tjänade som en regional central för förstärkningsresurser. Dispatchen bemannades av sju sjuksköterskor och tjänade även som en backup för centralen i Turin. Förstärkningsenheten övervakar den katastrofmedicinska beredskapen i regionen bland annat genom att tre gånger per dygn samla in kapacitetsstatus på regionens sjukhus i form av beläggning på intensivvårdsplatser, akutmottagningar och specialisterheter. Centralen koordinerar löpande och vid särskilda händelser med polisens och räddningstjänstens strategiska center. Centralen koordinerar även beredskap och insatser med Italienska Röda Korset.

Förstärkningsenheten har beredskap att stegvis mobilisera resurser till incidenter i regionen eller inom landet och även internationellt. Den första nivån resurser och

personal som ska kunna resa ut har en målbild att samtliga enheter ska vara på plats inom två timmar, medan större mobilisering kräver från två timmar upp till en dag.

Publika evenemang bevakas av centralen och arrangörerna har även till uppgift att skicka beredskapsplaner för godkännande på centralen innan de får godkänt att gå vidare med arrangemanget.

Förstärkningsresurserna innehåller förutom ledningspersonal, utrustning och läkemedel även ett ledningsfordon med kommunikationsutrustning och kameror för att sända live från skadeplats. Det finns även utökad utrustning för att kunna skicka förstärkningsenheter (fältsjukhus) till internationella insatser. Denna sammansättning av enheterna har 12 timma responstid. Det senare har tidigare övat och haft samarbete med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Övning och träning av verksamheten sker i huvudsak i egen organisation och sällan i samarbete med militär eller andra organisationer.

EMS dispatch center Turin

Vid dispatch center Turin larmas både ambulanser och helikoptrar ut. De senare inkluderar både ambulanshelikoptrar och fjällräddning. Ambulanserna i området ägs av frivilligorganisationer medan sjukhusen utrustar dessa. Det finns fyra ambulanshelikoptrar i regionen som täcker en population på 6 miljoner.

Under besöket på dispatch center inkom ett larm vilket gjorde att helikopterbesättningen som skulle besökas behövde rycka ut. BlåljUS-delegationen kunde då förlänga besöket på dispatch center och dessutom följa helikopterns insats i realtid och diskutera arbetsmetodiken med flygkoordinatorerna.

Observation full scale field exercise and meeting with exercise management

Fullskaleövningen som arrangerades inom ramen för EMDM hade medverkan från militär sjukvård och övrig personal, räddningstjänst, Röda Korset och många frivilliga studenter från vårdutbildningar agerade skademarkörer. Övningen skedde på tre platser, två skadeplatser där en var en vattenlivräddningssituation. Scenariot var att en konflikt i en grannregion lett till stora mängder flyktingar. Dessa flyktingar försökte korsa ett större vattendrag och flera av dessa kunde inte simma och var skadade. Röda Korsets white water rescue team genomförde vattenlivräddningen och EMDM studenterna skulle organisera omhändertagandet och uppsamlingsplats för de skadade som tog fram till dem. Den andra skadeplatsen var en båt med flyktingar som kom upp på en annan plats, vilket komplicerade räddningsinsatsen och koordineringen. Den tredjeplatsen var det fältsjukhus som militären satt upp och bemannat för studenterna. Hit transporterades skadade och akutomhändertagande organiserades. Övningen som helhet pågick i ca fyra timmar.

Diskussion med övningsledningen vittnade om den enorma arbetsinsats som krävs för denna typ av simulering och medverkan av flera hundra deltagare. Scenariot som helhet var väldigt avancerat och detaljerat. Motsvarande övning i Sverige

skulle säkerligen vara en utmaning då det inte finns samma möjlighet att rekrytera frivillig personal och i vissa fall, utbildade skademarkörer.

Sammanfattning

Studieresan till Italien gav en värdefull insikt i en annan kultur av räddningsverksamhet, med fokus på hälso- och sjukvård. Projektgruppens reflektioner från att studera det italienska systemet är att de besökta organisationerna har en välorganiserad verksamhet när det gäller beredskap. Däremot förefaller förebyggandearbete inte vara en självklar del av verksamheterna. På samma sätt tolkade projektgruppen att samverkan mellan blåljusaktörer var av parallell natur, det vill säga att man delat upp ansvarsområden och sedan arbetar var för sig i stor utsträckning. De besökta organisationerna hade begränsat utbildningssamverkan med andra blåljusaktörer. Samtidigt var det italienska beredskapssystemet på många sätt inspirerande då de har en stor mognad och erfarenhet av att organisera stora insatser på kort tid. Utbildningsverksamheten inom EMDM var koncentrerad på hälso- och sjukvård men tjänade ändå som ett exempel på hur man kan samverka mellan olika utbildningsinstitutioner och ämnesområden, vilket är kärnan i katastrofmedicin.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap